

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

08.07.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Шевченківська премія оновила перелік номінацій та оголосила новий склад комітету. – Анастасія Большакова](#)

[Остання барикада: сфера культури ніколи не зазнавала реформ. – Ольга Сагайдак](#)

[Музей Голодомору закликав не спотворювати меморіальні образи після допису польської депутатки: що сталося. – Анастасія Курінська](#)

Вшанування пам'яті

[Вся ідея національного пантеону буде розбиватися об одну просту річ, бо це буде «недопантеон», – Портников. – Ірена Моляр](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Запровадили санкції проти Співки письменників рф та її філій на окупованих територіях](#)

[Президент запровадив санкції проти екснардепа Берези та російських пропагандистів. – Діана Горон](#)

[За пів року заблокували 18 сайтів із російськими й піратськими виданнями](#)

Мовні питання

[Омбудсмен за пів року отримав 1,5 тис. скарг і звернень щодо порушення мовного законодавства. – Дар'я Куркіна](#)

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

[На Львівщині відреставрують комплекс старовинних шкіл і перетворять його на готель \(ФОТО\). – Микита Кишиневський](#)

Фестивалі

[Катя Петровська візьме участь у фестивалі Ostpol Berlin. – Оксана Мамченкова](#)

Театр

[У Одеській опері підбили підсумки 216 сезону: понад 150 тисяч глядачів, прем'єри та підтримка військових. – Катерина Ношкалюк](#)

Хореографічне мистецтво

[«Лісова пісня» з аншлагом у Луцьку: балет за твором Лесі Українки зворушив](#)

[глядачів. – Кароліна Сиротюк](#)

Музика

[Без пластикового віночка народних пісень – і це не сон. Вадим Яценко про хор Верьовки і «Гомін». – Tetiana Novytska](#)

Візуальні мистецтва

[Фотографії Ліберових про війну в Україні перемогли на міжнародному конкурсі Getty Images. – Дар'я Лобанок](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[«Screaming Girl». Антоніо Лукіч представив новий фільм у Карлових Варах](#)

[Яким буде кіно за романом «Місто» Підмогильного? Розмова з продюсером Дмитром Сухановим. – Дмитро Десятерик](#)

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

[В Україні видали першу дитячу книжку з відеоперекладом жестовою мовою. – Микита Кишиневський](#)

Література. Книговидання

[«Межі причетності»: літературний фестиваль «Фронтера» назвав учасників та події. – Катерина Сліпченко](#)

[Авторка роману «Синій альбом» Ярина Груша стала лавреаткою міжнародної премії Viareggio-Réraci. – Вероніка Якимець](#)

[Роман рівненського письменника Олександра Ірванця увійшов до десятки німецького рейтингу фантастики](#)

Музейна справа

[Григорій Гавриленко: світло, троянди і Vita Nova в Музеї Ханенків. – Ганна Рудик](#)

Охорона культурної спадщини

[В Україні стартував грантовий конкурс на проекти зі збереження культурної спадщини. – Діана Горон](#)

[Як етично працювати з культурною спадщиною?](#)

Загальні питання

Шевченківська премія оновила перелік номінацій та оголосила новий склад комітету. – Анастасія Большакова

До Національної премії України імені Тараса Шевченка додано окрему номінацію «Архітектурне мистецтво». Відповідний указ 7 липня підписав Президент України В. Зеленський. Раніше архітектурні твори могли претендувати на відзнаку лише в межах номінацій «Візуальне мистецтво» або «Дизайн». Тепер архітектура отримала повноцінний і самостійний статус у структурі Шевченківської премії. Загальна кількість номінацій зросла до 14. Минулого року премію вже розширили, додавши «Творче кураторство культурно-мистецьких проєктів», «Фотомистецтво» та «Дизайн». Також оприлюднено оновлений склад Комітету з Національної премії України імені Тараса Шевченка. Його головою залишається актор Є. Нищук, який також обіймає посаду директора Національного театру імені Івана Франка у Києві. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/do-shevchenkivskoji-premiji-dodano-novu-nominaciyu-arhitekturne-mistectvo-316083/>

Остання барикада: сфера культури ніколи не зазнавала реформ. – Ольга Сагайдак

Аналіз критичного занепаду культурної сфери України, що налічує понад 32 тисячі застарілих інституцій, які функціонують як неефективний радянський спадок. Зазначається, що система роками фінансувалася за залишковим принципом, виконуючи лише функцію утримання штатів, а не надання якісних послуг. Авторка, голова правління Коаліції дієвців культури, співзасновниця Dofa.Fund, обґрунтовує необхідність інституційного редизайну в межах Стратегії розвитку культури 2025–2030, закликаючи перейти від утримання стін до фінансування реальних функціональних змін та розвитку самозарадних інституцій. Основний виклик полягає у залученні недержавного сектору, активному діалозі з громадами та проявленні політичної волі Міністерством культури в умовах жорсткого дефіциту воєнного бюджету. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/reforma-kulturnoji-sferi-ukrajini-vikliki-strategiya-ta-perspektivi-2025-2035-316074/>

Музей Голодомору закликав не спотворювати меморіальні образи після допису польської депутатки: що сталося. – Анастасія Курінська

Депутатка польського Сейму Анна Дабровська-Банашек опублікувала у Facebook афішу з модифікованим зображенням української скульптури, що вшановує пам'ять жертв Голодомору. Світлину було додано до допису, присвяченого 83-й річниці Волинської трагедії. «Наближаємо 83-тю річницю Національного дня пам'яті жертв геноциду, вчиненого українськими націоналістами над громадянами Другої Республіки Польщі», – написала Дабровська-Банашек. Національний музей Голодомору-геноциду опублікував заяву, в якій зазначив, що об'єкти, котрі вшановують пам'ять жертв Голодомору, мають використовуватися з повагою. «Модифікація чи

переосмислення таких меморіальних образів, які спотворюють символічний зміст меморіалу, нівелюють його призначення, проявляють неповагу до пам'яті мільйонів жертв Голодомору, є неприйнятними», – йдеться у дописі. В установі також закликали всіх, хто використовує у публічному просторі меморіальні образи, присвячені жертвам Голодомору, не застосовувати їх у будь-якому іншому контексті. Втім, музей не згадав Дабровську-Банашек, і сама заява не має прямого звернення до неї. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1349476-muzej-golodomoru-zaklikav-ne-spotvoruvati-memorialni-obrazi-pisla-dopisu-polskoi-deputatki-so-stalosa/>

Вшанування пам'яті

Вся ідея національного пантеону буде розбиватися об одну просту річ, бо це буде «недопантеон», – Портников. – Ірена Моляр

Ідея створення Національного пантеону в Україні може не виправдати свого призначення, адже країна вже має місця, пов'язані з найвидатнішими постатями своєї історії. Крім того, на думку Портникова, визначення кола осіб, яких варто перепоховувати, неминуче спричинить нові суспільні дискусії. У нинішньому вигляді пантеон ризикує перетворитися на «пострадянську алею», де поруч опиняться політичні діячі з різними поглядами, біографіями та історичною роллю. «Це буде така алея Байкового кладовища, де поруч Кучма і Чорновіл, Кравчук і ще хтось. Якщо це має промовляти якусь ідею, то мені її важко зрозуміти», – зазначив Портников. Він навів приклад Франції, де пантеон не є місцем поховання всіх президентів країни. За його словами, туди потрапляють лише окремі діячі, які зробили винятковий внесок у розвиток французької держави та культури. «Займати посаду президента автоматично не означає мати заслуги перед державністю», – наголосив журналіст. На його думку, навіть перший Президент незалежної України Л. Кравчук міг би розглядатися як історична постать, однак і його не варто перепоховувати. «Я взагалі всіх залишив би там, де вони лежать», – сказав Портников. Журналіст пояснив, що головна проблема Національного пантеону полягає в тому, що Україна вже має місця, які є символами національної пам'яті та ідентичності. Могила Т. Шевченка на Чернечій горі в Каневі є головним місцем вшанування українського поета, куди покоління українців їдуть, щоб відчувати зв'язок зі своєю історією та культурою. Так само І. Франко похований у Львові, який має особливе значення для української культури, а могила І. Карпенка-Карого біля хутора Надія давно стала місцем пам'яті для шанувальників українського театру. На переконання Портникова, перенесення таких поховань до одного пантеону позбавило б ці історичні місця їхнього особливого символізму. Крім того, створення пантеону неминуче поставить питання про те, кого ще слід перепоховувати. За словами журналіста, кожне таке рішення вимагатиме домовленостей із родичами, а також може стати предметом політичних суперечок і боротьби за право бути включеним до переліку видатних постатей. Натомість Портников пропонує інший підхід до вшанування національних діячів. На його думку, замість перепоховань доцільніше створити символічний меморіальний простір – наприклад, скульптурну алею чи інший комплекс,

присвячений людям, які зробили визначний внесок у формування української державності, культури та національної ідентичності. «Це можна зробити по-різному. Не обов'язково переносити могили – можна створити символічну скульптурну алею у важливому для країни місці», – підсумував Портников. Докладніше:

<https://espreso.tv/suspilstvo-vsya-ideya-natsionalnogo-panteonu-bude-rozbivatisya-ob-odnu-prostu-rich-bo-tse-bude-nedopanteon-portnikov>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Запровадили санкції проти Співки письменників рф та її філій на окупованих територіях

Президент України В. Зеленський увів у дію рішення Ради національної безпеки і оборони України про застосування санкцій, зокрема, до Співки письменників росії та її регіональних відділень, створених на тимчасово окупованих територіях України. Про це йдеться в указі президента № 588/2026. Докладніше:

<https://chytomo.com/zaprovadyly-sanktsii-proty-spilky-pysmennyykiv-rf-ta-ii-filij-na-okupovanykh-terytoriiakh/>

Президент запровадив санкції проти екснардепа Берези та російських пропагандистів. – Діана Горон

Президент України В. Зеленський увів у дію нові пакети санкцій Ради національної безпеки і оборони. Один із санкційних списків налічує 15 фізичних і вісім юридичних осіб, які підтримують агресивну політику росії щодо України, поширюють кремлівську пропаганду, перекопюють факти й проводять незаконну діяльність на тимчасово окупованих територіях. Зокрема, під санкції потрапив воєнний блогер В. Романов, який підтримує війну та окупацію українських територій. Також в ОП розповіли про наявність відеодоказів його участі в бойових діях, де пропагандист робить постріл із протитанкового ракетного комплексу по позиціях Сил оборони України. Крім того, обмеження застосовано проти колишнього військового льотчика, який воював у Сирії, а нині пропагандиста І. Туманова. У санкційному списку також опинилися пропагандисти М. Калашников, Г. Садулаєв і депутатка московської міської думи М. Кисельова. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/251035/2026-07-07-prezydent-zaprovadyv-sanktsii-proty-eksnardepa-berezy-ta-rosiyskykh-propagandystiv/>

За пів року заблокували 18 сайтів із російськими й піратськими виданнями

У І півріччі 2026 року в Україні заблоковано 18 сайтів, які продавали книжки російських видавництв, російськомовну літературу або піратські видання. Про це йдеться в аналізі UABlockList. Докладніше:

<https://chytomo.com/za-piv-roku-zablokuvaly-18-sajtiv-iz-rosijskymy-j-piratskymy-vydanniamy/>

Мовні питання

Омбудсмен за пів року отримав 1,5 тис. скарг і звернень щодо порушення мовного законодавства. – Дар'я Куркіна

У І півріччі 2026 року до Секретаріату Уповноваженого із захисту державної мови надійшло 1501 звернення громадян. Із них 1378 містили скарги щодо порушення вимог Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», що на 12 звернень більше, ніж за аналогічний період минулого року. Найбільше таких скарг надійшло з Києва – 507. Наступними є Одеська (254), Харківська (166), Дніпропетровська (122) та Київська (43) області. За словами уповноваженого, найчастіше звернення стосувалися порушень щодо функціонування вебсайтів та інтернет-представництв (364 скарги); реклами, вивісок та іншої публічної інформації (229); у сфері обслуговування (213). Окрім того, звернення стосувалися й освіти (98), інформації про товари та послуги (98), культури (76), діяльності органів влади (70), медіа (69), охорони здоров'я (50), транспорту (27) та інших галузей. Докладніше:

<https://espresso.tv/suspilstvo-ombudsmen-za-piv-roku-otrimav-15-tis-skarg-i-zvernen-shchodo-porushennya-movnogo-zakonodavstva>

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

На Львівщині відреставрують комплекс старовинних шкіл і перетворять його на готель (ФОТО). – Микита Кишиневський

У місті Бібрка Львівської області розпочинають проєкт із відновлення комплексу історичних споруд. Для ревіталізації колишніх «австрійської» та «руської» шкіл ініціатива «Спадщина.UA» вже залучила інвестора. Комплекс складається з двох будівель, де раніше розташовувалися жіноча та чоловіча школи. Вони знаходяться в самому центрі історичної Бібрки, за 25 кілометрів від Львова. Тривалий час ці пам'ятки чекали на фахову реставрацію, яка б вберегла їхню архітектуру від руйнування. Процес повернення будівель до життя буде поступовим. Найближчий рік фахівці присвятять винятково проєктуванню, проходженню дозвільних процедур та підготовці. Лише після цього розпочнуться безпосередні реставраційні роботи. Після завершення реставрації будівлі отримають нову функцію – тут облаштують історичний готель. Аналіз туристичного потенціалу та потреб громади показав, що такий формат допоможе розв'язати проблему гострої нестачі якісної інфраструктури гостинності в регіоні та створить новий туристичний магніт. Новий власник комплексу, з яким домовилися під час місцевого інвестиційного форуму, вже має практичний досвід роботи зі спадщиною. Раніше він долучився до проєкту ревіталізації українського села «Хатки» і нині опікується однією з відновлених історичних хатинок громади. Джерело:

<https://shotam.info/na-lvivshchyni-vidrestavruyut-kompleks-starovynnykh-shkil-i-peretvoriat-yoho-na-hotel-foto/>

Фестивалі

Катя Петровська візьме участь у фестивалі Ostpol Berlin. – Оксана Мамченкова

Від 5 по 12 липня у Берліні триває мультикультурний фестиваль Ostpol Berlin, мета якого – підкреслити вплив вихідців із Центральної та Східної Європи на формування ландшафту сучасної столиці Німеччини. Протягом заходу, події якого двомовні, відбуваються панельні дискусії, публічні інтерв'ю, концерти, перформанси. В межах кількох подій будуть залучені вихідці з України або автори й авторки, які працюють з темою України. Зокрема, на 9 липня заплановано розмову з фотографкою з Андорри Марією Олівою, яка представить свій фотопроєкт «Між сиренами» про життя Одеси під час війни. Влітку 2025 року вона волонтерила для Червоного Хреста в Одесі. Реальність тилового міста вразила її, тож вона вирішила задокументувати побачене. Того ж дня відбудеться розмова зі швейцарською авторкою Ільмою Ракузою за мотивами її книги «Де світло?» («Wo bleibt das Licht»). У цій прозовій книзі, написаній у стилі щоденника між 2022 і 2024 роками, Ілма Ракуза переплітає політичне та особисте, спостереження над сучасними проблемами та роздуми про літературу, природу та повсякденне життя. Вона з тривогою дивиться на гарячі точки світу, зокрема на війну агресії росії проти України. Завершить цей день на фестивалі зустріч із письменницею Катею Петровською, яка народилася в Києві, але з 1999 року живе в Берліні. У своїх колонках, що з'являлися у видання Frankfurter Allgemeine Sonntagszeitung з лютого 2022 року до осені 2024 року, Петровська зафіксувала війну. Під час події говоритимуть про те, як війна змінює образи і тих, хто її переживає, а також тих, хто її спостерігає. 11 липня на фестивалі заплановано виступ поеки Надії Теленчук та музиканта Олеса Волинчика. Вони поєднають українські, англійські та німецькі тексти з живою музикою, співом та візуальними образами. Програма дослідить межі особистої пам'яті та колективного досвіду: між коханням та втратою, внутрішнім потрясінням, війною, міграцією та питанням про те, як надія та зв'язок можуть витримати зруйнований світ. У програмі фестивалю планується також подія за участі російського письменника Віктора Єрофєєва, який нині живе в Берліні. Подію за його участі буде присвячено обговоренню його книги «Нове варварство». Джерело:

https://lb.ua/culture/2026/07/07/750150_katya_petrovska_vizme_uchast.html

Театр

У Одеській опері підбили підсумки 216 сезону: понад 150 тисяч глядачів, прем'єри та підтримка військових. – Катерина Ношкалюк

Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1085088-u-odeskii-operi-pidbili-pidsumki-216-sezonu-ponad-150-tisiac-gliadaciv-premjeri-ta-pidtrimka-viiskovix>

Хореографічне мистецтво

«Лісова пісня» з аншлагом у Луцьку: балет за твором Лесі Українки зворушив глядачів. – Кароліна Сиротюк

У Луцьку з аншлагом відбувся показ балету «Лісова пісня», створеного за мотивами однойменної драми-феєрії Лесі Українки. Над постановкою працював творчий колектив Київського державного фахового хореографічного коледжу під керівництвом народної артистки України К. Кухар. Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/1085120-lisova-pisnia-z-anslagom-u-lucku-balet-za-tvorom-lesi-ukrayinki-zvorusiv-gliadaciv>

Музика

Без пластикового віночка народних пісень – і це не сон. Вадим Яценко про хор Верьовки і «Гомін». – Tetiana Novytska

29 червня диригент В. Яценко за призначенням Міністерства культури України став генеральним директором і художнім керівником Національного хору імені Григорія Верьовки. Маючи нову посаду, він залишається також очільником Львівського муніципального хору «Гомін», що під керівництвом Яценка здобув велику популярність із програмою українського ретро. В інтерв'ю він розповідає про те, чому важливо зберегти хор, як реформувати інституцію, що заскорузла в шароварній естетиці, і про досвід попередніх успішних проєктів. Докладніше:

<https://theclaquers.com/posts/17008>

Візуальні мистецтва

Фотографії Ліберових про війну в Україні перемогли на міжнародному конкурсі Getty Images. – Дар'я Лобанок

Роботи фотографів В. і К. Ліберових про повномасштабну війну в Україні перемогли на міжнародному конкурсі Getty Images. Українські документалісти отримали головну нагороду в категорії Story of the Year. Крім того, одна з фотографій подружжя здобула третє місце в номінації Photo of the Year. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/liberovi-peremogli-na-konkursi-getty-images-za-svitlini-pro-viynu-316081/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

«Screaming Girl». Антоніо Лукіч представив новий фільм у Карлових Варах

Українські режисер А. Лукіч і продюсерка А. Яценко представили новий фільм «Screaming Girl» на KVIFF Central Stage у межах Міжнародного кінофестивалю в Карлових Варах. Стрічку створюють у копродукції України та Ірландії. Ще на етапі розробки проєкт отримав міжнародну підтримку, а Національна кіноагенція Ірландії Fís Éireann/Screen Ireland виділила на його виробництво 650 тисяч євро. Сценарій Лукіч написав разом з ірландською сценаристкою Ailbhe Keogan, яка працювала над серіалом «Bad Sisters», була номінована на телевізійну премію BAFTA та отримала премію IFTA за сценарій серіалу «Trespasses». За кастинг відповідає ірландська кастинг-директорка Áine

О'Sullivan, яка працювала над фільмами «Mother Mary» з Енн Гетевей і Мікаелою Коел, «Blue Moon» Річарда Лінклейтера та «Saipan» зі Стівом Куганом. Фільм створюють українська компанія ForeFilms та ірландська Feline Films. Докладніше:

<https://bit.ua/2026/07/screaming-girl-antonio-lukich-predstavyyv-novyj-film-u-karlovyh-varah/>

Яким буде кіно за романом «Місто» Підмогильного? Розмова з продюсером Дмитром Сухановим. – Дмитро Десятерик

У Києві тривають зйомки фільму «Місто» за однойменним романом В. Підмогильного. Це буде перша адаптація ключового твору модерної української літератури. Для режисера і кінокритика С. Битюцького ця картина є повнометражним дебютом. Продюсер проекту Д. Суханов («Мої думки тихі», «Медовий місяць») розповідає про непростий шлях «Міста» до кіноадаптації, про паралелі між романом Підмогильного і сьогоденням, про вічно актуальну травму війни і про витримку, потрібну в продюсерській справі. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/u-kiyevi-znimayut-pershiy-film-za-romanom-misto-pidmogilnogo-316072/>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

В Україні видали першу дитячу книжку з відеоперекладом жестовою мовою. – Микита Кишиневський

В Україні випущено першу дитячу книжку, яка поєднує друковане видання та відеопереклад українською жестовою мовою. Ця ініціатива дозволяє дітям з порушенням слуху повноцінно переживати історію та розвивати емоційний інтелект нарівні з чуучими однолітками. Першим адаптованим виданням стала казка Н. Череднюк (Таша Торба) «Омм. Дух Ірпінського лісу». Її головний герой уособлює підтримку та внутрішню силу для дітей, які переживають складний досвід війни. Офіційна презентація відбудеться 29 липня в Києві за участі авторки, сімей із дітьми з порушенням слуху та освітян. Згодом проєкт вирушить у тур країною з презентаціями в Одесі, Львові та Хмельницькому. Докладніше:

<https://shotam.info/v-ukraini-vydaly-pershu-dytiachu-knyzhku-z-videoperekladom-zhestovoiu-movoiu/>

Література. Книговидання

«Межі причетності»: літературний фестиваль «Фронтера» назвав учасників та події. – Катерина Сліпченко

У Луцьку 25–26 липня вшосте відбудеться Міжнародний літературний фестиваль «Фронтера». У програмі події – дискусії, публічні інтерв'ю, поетичні читання, запис подкасту, музика, стендап і міждисциплінарні заходи. Учасниками стануть понад 45 інтелектуалів, журналістів, митців і музикантів із 6 країн світу. Докладніше:

https://zaxid.net/mezhi_prichetnosti_literaturniy_festival_frontera_nazvav_uc_hasnikiv_ta_podiya_n1641038

Авторка роману «Синій альбом» Ярина Груша стала лавреаткою міжнародної премії Viareggio-Réparci. – Вероніка Якимець

Я. Груша отримала спеціальну міжнародну відзнаку в літературній премії Віареджо (Viareggio-Réparci), повідомляє Український інститут книги. Журі відзначило внесок Груші в популяризацію української культури в Італії та Європі, а також письмо, що поєднує теми пам'яті, ідентичності та громадянської відповідальності. «Синій альбом» – дебютний роман Груші, історія якого розпочинається після Чорнобильської трагедії та розповідає про дорослішання Ярини на тлі розпаду Радянського Союзу, Помаранчевої революції та Революції Гідності. В основі сюжету – дитячі спогади авторки про ці події. Твір написано італійською. Його опублікувало видавництво Bompiani. **Довідково:** Viareggio-Réparci – одна з найдавніших та найпрестижніших італійських літературних премій, заснована у 1929 році Леонідою Репачі в місті Віареоджо. Я. Груша – українська перекладачка, письменниця, викладачка української мови та літератури в Міланському університеті, номінантка на премію Drahoman Prize-2025 разом Алессандро Акіллі за спільний переклад поетичної збірки «Кінечні пісні» І. Шувалової. Джерело:

https://lb.ua/culture/2026/07/07/750168_avtorka_romanu_siniy_albom.html

Роман рівненського письменника Олександра Ірванця увійшов до десятки німецького рейтингу фантастики

Книга рівненського письменника О. Ірванця «Hexenhimmel Berlin» («Відьомське небо над Берліном») увійшла до десятки липневого рейтингу Phantastik-Bestenliste – німецькомовної добірки фантастичної літератури. Книга дебютувала на четвертій сходинці. У центрі роману Ірванця – повномасштабна війна росії проти України, переосмислена через жанр міського фентезі. За сюжетом українська відьма Таїсія в Берліні намагається завадити російській оперній діві принести в жертву дитину заради магічної перемоги росії. У творі поєднуються українська й німецька міфологія, гумор, містика та реалії війни. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1085143-roman-rivnenskogo-pismennika-oleksandra-irvancia-uviiisov-do-desiatki-nimeckogo-reitingu-fantastiki>

Музейна справа

Григорій Гавриленко: світло, троянди і Vita Nova в Музеї Ханенків. – Ганна Рудик

«Ім'я Г. Гавриленка (1927–1984) було добре знаним у київських мистецьких та інтелектуальних колах 1960–1980-х років. Він мав незаперечний авторитет для багатьох сучасників – А. Горської, В. Сильвестрова, С. Параджанова, М. Бажана. Художник непересічного обдарування, інтелектуал Гавриленко був цілісною й харизматичною особистістю, чією філософією, самотутній стиль життя, а також шляхетну вдачу сприймали невіддільно від його мистецтва. Нині, вперше майже за 20 років, у Києві проходить велика виставка робіт Гавриленка – представлено 100 його творів. Організатором проєкту виступив Музей Ханенків, який після демонтажу постійної колекції у

лютому 2022 року відкрив зали для різноманітних культурних ініціатив». Про роботу з виставкою «Григорій Гавриленко. Нове життя» розповідає координаторка цього проєкту Г. Рудик – історикиня мистецтва, заступниця директора Музею Ханенків. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/07/08/750190_grigoriy_gavrilenko_svitlo.html

Охорона культурної спадщини

В Україні стартував грантовий конкурс на проєкти зі збереження культурної спадщини. – Діана Горон

Стартувало подання заявок на грантову програму «Відкриваючи спільне: пам'ять, історії та культурна спадщина». Розмір одного гранту становить від 10 до 30 тисяч євро, повідомило Міністерство культури України. Програма реалізується в межах проєкту «Reherit 2.0: Спільна відповідальність за спільну спадщину» і спрямована на підтримку ініціатив, які досліджують, зберігають і розвивають мультикультурну спадщину як ресурс для зміцнення локальної ідентичності та розвитку громад. Участь у програмі можуть взяти юридичні та фізичні особи-підприємці, які працюють у сферах культурної спадщини, культури, локальної історії, музейної справи, креативних практик, урбаністики, місцевого розвитку, освіти, досліджень, адвокації або споріднених сферах, і мають досвід у реалізації відповідних проєктів. Конкурс проводитимуть у два етапи. До 30 липня учасники можуть подати концепції своїх проєктів через онлайн-форму. Після цього авторів найкращих 20 концепцій запросять подати повні заявки. Переможців оголосять у листопаді, а реалізація проєктів триватиме з січня по вересень 2027 року. Грантова програма передбачає два лоти. Перший – «Дослідження, осмислення та актуалізація спадщини». Другий – «Збереження, управління та розвиток спадщини». Один заявник може подати лише дві заявки – по одній у межах кожного лоту, але фінансування може отримати лише одна з них. Джерело:

<https://detector.media/infospace/article/251037/2026-07-07-v-ukraini-startuvav-grantovyy-konkurs-na-proiekt-y-z-berezhennya-kulturnoi-spadshchyny/>

Як етично працювати з культурною спадщиною?

28–31 травня у Києві відбувся фестиваль «Книжковий Арсенал», у межах якого проведено дискусію «Згадати себе: забуті скарби української етнографії», в якій взяли участь видавчиня й перекладачка К. Дудка, письменник, перекладач О. Українець, дизайнер Б. Стрільчик. Опубліковано короткий конспект цієї розмови. Докладніше:

<https://postimpreza.org/talsk/iak-etychno-pratsiuvaty-z-kulturnoiu-spadshchynoiu>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm